

Яңа Әлем балаларбакчасының 2013-2014 уку елына отчёты.

I. Татарстан Республикасы Актаныш районы Яңа Әлем балалар бакчасы турында белешмә

Актаныш муниципаль районы «Яңа Әлем балалар бакчасы» мәктәпкәчә белем бирү Муниципаль бюджет учреждениесенә 1966 елның 25 ноябрендә нигез салына. 1 төркемдә балалар тәрбияләнгән баешлы.

1982 елда икенче бинага күчә, 2 төркемдә балалар тәрбияләнгән, 1987 елдан башлап 3 төркемгә әйләнгән. 1997 елның ноябрь аеннан 2 катлы таиш бинага күчә. Бүгенге көндә 4 төркемдә 1,5 яшьтән 7 яшькә кадәр 93, бала тәрбияләнгән. Аларга 6 педагог, 2 муз. эшчәнчәсе, 1 өлкән шәфкатъ туташы, 14 техник хезмәткәр хезмәт куя.

Үзенең эшчәнлегендә балалар бакчасы түбәндәге документларга таянып эш алып бара: Устав, РФ нең Конституциясе, «Белем турындагы законы», ТР ның Конституциясе, «Белем турындагы законы», «Татарстан Республикасында дәүләт телләре һәм Татарстан Республикасында башка телләр», «Россия Федерациясе мәктәпкәчә белем бирү учреждениесе турында положение».

Балалар бакчасында белем бирү, мәктәпкәчә белем бирү программасына таянып эшләнә. Бу программаны федераль дәүләт таләпләренә туры китереп, мәктәпкәчә белем бирүнең төп гомуми белем бирү программасына таянып балалар бакчасы үзе төзи, эшкәртә һәм куллана. Белем бирү программасы балаларның яшь үзгәлекләренә, шәхси үсешләренә карап кулланыла. Балаларга тәрбия һәм белем бирү еллык планга, эш программасына, календарь планга, шөгыльләр расписаниесенә карап, төркемнәргә бүлеп үткәрелә. Бакчада балаларга белем белән беррәттән, төрле үстерү өчендә мөмкинлекләр тудырыла һәм сәләтләрен ачу өчен индивидуаль якын килеп өйрәтелә.

Балалар бакчада яшь үзгәлекләренә нигезләнеп төркемнәргә туплана. Төркем бүлмәләре балаларга уйнарга уңайлы булырлык итеп эшләндерелгән. Балаларны тукландыру дәүләт санэпидкүзәтү оешмасы белән килешеп, балалар үсешенә файдалы булырлык итеп оештырыла. Туклануның сыйфаты, менюның төрләнеше өчен бакчаның медперсоналы җаваплы булып тора.

Бакчада музыкаль тәрбиядә балаларның яшь үзгәлекләре белән оештырыла, бәйрәмнәрдә күңелле уздырыла. Бәйрәмнәргә әзерлекне музыка эшчәнчәләре тәрбиячеләр белән берлектә оештыра. Балалар төрле конкурсларда катнашалар, бәйрәм иртәләрендә үзләренең сәләтләрен күрсәтәләр.

1. Гомуми характеристика

Юридик адрес: 423762, ТР, Актаныш районы, Яңа Әлем авылы,
Г.Тукай урамы, 59 йорт. Тел: 88(5552) 6-08-26

а) Татарстан Республикасы Актаныш муниципаль районы “Яңа Әлем балалар бакчасы” 2011 елдан башлап мәктәпкәчә белем бирү Муниципаль бюджет учреждениесе булып йөри. Эш режимы : 9 сәгать, эш атнасы 6 көнлек.

б) Белем бирү эшчәнлегенә лицензиясе: серия РТ № 001954, регистрация № 3418, 09 февраль, 2012 дән.

в) Медицина эшчәнлегенә лицензиясе: серия ЛО-01 - 0009972, регистрация № ЛО-16-01-002953, 27 сентябрь 2013 тән

Балалар бакчасы администрациясе.

Балалар бакчасы мөдире: Сарварова Гүзәл Рифак кызы, 1 квалификация категорияле.

Эчтәлек

1. Мэгълумати белешмэ	1-3
2. Белем бирү учреждениесенең структурасы, эшчәнлек торышы	3-9
3. Материаль-техническая база белән тээмин ителеш.....	10-15
4. Өстәмэ белем бирү чаралары, конкурсларда катнашу	15-18
5. Мәктәп белән элемтә	18
6. Ата – аналар белән эш	18-19
7. Жәмәгатьчелек белән эш	19
8. 2014 – 2015 уку елына бурычлар	19

Педагогик кадрлар турында белешмә.

Коллектив педагогик кадрлар белән тулысынча тээмин ителгән: 4 югары, 2 махсус урта белемле педагог һәм 1 махсус урта белемле шәфкать туташы хезмәт куйды.

Аттестация нәтижеләре буенча : 2013-2014 уку елында 3 педагог үз гаризалары нигезендә аттестация үтеп I квалификацион категорияле булдылар, шулай итеп, 2014 ел башына 6 тәрбияче дә I квалификацион категорияле булып эшне дәвам иттеләр.

2014-2015 уку елына 1 тәрбияче: Султанова Лилия Хабирия кызы I квалификацион категориягә кабаттан үтү өчен претендент булып тора.

Уку елы башында 2 тәрбияче: Нуриманова И.Ф., Султанова Л.Х., Исламова З.З.лар курс үттеләр. Май аенда тәрбияче: Агьямова Ф.Н.ның ФГОС буенча курс үтүләре күздә тотыла.

Балалар бакчасы мөдире:Сәрвәрова Гүзәл Рифак кызы “Балалар бакчасында яңа технологияләр” проблемасы өстендә эшләде,

эш стажы 15 ел, югары белемле.

Тәрбияче Исламова Зөлфия Зәет кызы “Әкиятләр аша балаларның сөйләм телен үстерү” дигән проблема өстендә зурлар төркеме балалары белән эшләде, түгәрәге: “Кечкенә артистлар”, эш стажы 10 ел, махсус урта белемле.

Тәрбияче Әгъләмова Розалия Хәмит кызы “Балаларны үз куллары белән матурлык тудырырга өйрәтү” проблемасын алды, һәм мөк. эзерлек төркемендә эшләде, түгәрәге: “Серле кәгазь”, эш стажы 28 ел, югары белемле.

Тәрбияче Султанова Лилия Хәбиржан кызы “Дидактик уеннар аша балаларның мөстәкыйль уен эшчәнлеген үстерү” дигән проблема өстендә 1 кечкенәләр белән эшләде, түгәрәге: эш стажы 26 ел, махсус урта белемле.

Тәрбияче Закирова Фирүзә Өлфәт кызы “Дидактик уеннар аша балаларның фикерләвен үстерү” дигән проблема алып уртанчылар төркеме белән эшләде, түгәрәге: “Оригами” – уртанчылар белән, эш стажы 7 ел, югары белемле.

ТәрбиячеНуриманова Илүзә Флүс кызы “Дидактик уеннар аша балаларның сөйләм телен үстерү” проблемасын алып ясле төркеме балалары белән эшләде, эш стажы 15 ел, югары белемле.

Тәрбияче Агьямова Фелиза Нәҗип кызы “Хәрәкәтле уеннар аша балаларда мөстәкыйльлек тәрбияләү” проблемасын алып 2 кечкенәләр төркеме белән эшләде, эш стажы 23 ел, югары белемле.

Музыка житекчесе (совместитель) Шарипова Ленара Фавадис кызының проблемасы : «Балаларның музыкаль сәләтләрен ачуда аларга индивидуаль якин килеп эшләү», түгәрәге: “Чигүле читекләрем”, эш стажы – 10 ел, югары белемле.

Музыка житекчесе (совместитель) Фаррахова Айзәрә Фәнис кызының проблемасы “Балаларның музыкаль сәләтләрен ачуда аларга индивидуаль якин килеп эшләү”эш стажы – 2 ел, махсус урта белемле.

Шәфкать туташыИльясова Рәмилә Рәшит кызы «Балаларның сәламәтлеген традицион булмаган алымнар аша ныгыту» проблемасы өстендә эш алып барды.

Методик эш.

Педагоглар түбәндәгечә үз белемнәрен күтәрделәр:

№	Тәрбияченең исем-фамилиясе	2013 – 2014 уку елында ничә РМО да катнашты, курс үтте
1	Агьямова Розалия	4 РМО
2	Закирова Фирүзә	Аттестация үтте
3	Нуриманова Илүзә	Курс, аттестация үтте
4	Агьямова Фелиза	4 РМО, ФГОС буенча курс үтте
5	Султанова Лилия	Курс үтте -
6	Исламова Зөлфия	Курс, аттестация үтте

Мөдир Г.Р.Сәрвәрова –мөдирләр киңәшмәсендә даими катнашып барды .

Балалар бакчасында балалар урнашуы

Бакчага балалар электрон чират һәм ата-аналарның гаризасы нигезендә һәр елда август аенда медицина тикшерүе үтәп килгәннән соң ата-анасы белән килешү төзөп урнаштырыла. Май аенда приказ нигезендә яшь үзгәртүгә буенча төркемнәргә күчеш ясала. 2013-2014 уку елында балалар бакчасында барлығы 4 төркемдә 94 бала тәрбияләнде.

“Нарасый” төркеме(ясле)- 22 бала

“Куянкай” төркеме(I кеч.)- 22 бала

“Тиенкэй” төркеме (2 кеч.-уртанчы) – 24 бала

“Теремкэй төркеме(зур-мәктәп.эз.) 26 бала

Балалар бакчасынан 18 бала мәктәпкә укырга бара.

II. Белем бирү учреждениесенең структурасы, эшчәнлек торышы.

Балаларга эшчәнлекләр алдан расланган расписание нигезендә уздырыла. “Балалар бакчасында тәрбия һәм укыту программасы” мәктәпкәчә яштыгә балаларны тәрбияләүне тагын да камилләштерүгә юнәлтелгән. Ул эхлак, хезмәт тәрбиясе, физик һәм эстетик тәрбия бирүне, яшь һәм шәхси үзгәртүләрен искә алып, нәниләрне мәктәпкә эзәрләүне күздә тотта.

Тәрбия, белем бирү эшендә бертөрлелектән арына барып, заман таләпләренә җавап бирә торган программалар, яңа технологияләр көннән көн күбрәк кулланыла. Шәхесне үстерүгә юнәлтелгән, балаларның фикерләү сәләтен үстерүгә булышлык итүче “Салават күпере”, “Үсеш”, “Балачак” программаларын, уйлап табу мәсьәләләрен чишү теориясе алымнарын (ТРИЗ), М.Монтессори, Воль-дорф педагогикасы чараларны гамәлгә ашыралар.

Шулай да балалар бакчасы үзенең эшчәнлеген нигездә, “Балалар бакчасында тәрбия һәм белем бирү программасы”на (Мәскәү-2005-06) таянып алып бара. Программа безнең алга түбәндәге максатны куя:

“Киләчәк өчен һәр җагылап үсеш алган, белемле, рухи һәм физик яктан сәламәт буын тәрбияләү”.

2013 - 2014 нче уку елында коллектив “Тәрбия һәм белем бирү эшчәнлегенең сыйфатын күтәрү” дигән методик тема өстендә эшләде, үз алдына “Җирле мөмкинлекләрдән файдаланып эхлаклы балалар тәрбияләү юлларын камилләштерү” максатын куйды.

Коллектив алдында куелган бурычлар:

1.Шәхескә юнәлтелгән якин килү аша балаларның сәләтләрен ачу, юнәлеш бирү һәм үстерү.

2.Балаларның югары хәрәкәт активлыгын тәмин итү өчен шартлар тудыру

3. Белем һәм тәрбия процессында яңа ысуллар куллану.

Балалар бакчасы коллективы үз алдына куелган максатны тормышка ашыру өчен балалар, ата-аналар белән план нигезендә системалы эшләде. Һәр башкарылган эшнең нәтижәсенә ирешү-үз максат булды.

Балалар бакчасында методик эш еллык план нигезендә алып барылды, барлығы 4 педсовет семинар-практикумнар үткәрелде. Тәрбия – белем программалары, планнары тиешле югарылыкта, таләпләргә туры килерлек итеп эшләнде һәм алып барылды.

Мәктәпкә чыккан укучыларның белем- тәрбиялеләкләрен күзәтү максатыннан мәктәптә ачык дәресләрдә катнаштык һәм үзләрен дә ачык шөгыльләргә чакырдык. Укытучылар тарафыннан бакчадан килгән балаларга бирелгән уңай бәя , балаларның мәктәптә югалып калмавы, тәрбиячеләр өчен зур бәхет ул.

Ясле төркемендә программа үтәлеше 100 %.

1 һәм 2 кечкенәләр төркемендә программа үтәлеше 100%

Зурлар - уртанчы төркемендә программа үтәлеше 100%

Мәктәпкә эзәрлек төркемендә программа үтәлеше 100%.

Балалар бакчасында эшчәнлекләр ел дәвамында яңа УМК материалларын кулланып алып барылды. Кыскача эшчәнлек белән алдагы слайдлар аша таныша аласыз:

Физик тәрбия бирү буенча еллык эш планы төзедек, планда ата-аналар белән эш тә, балалар белән үткәреләсе чаралар да, спорт бәйрәмнәре дә, күңел ачулар да урын алды. Һәр төркемдә сәламәтләндрү чаралары билгеләнде. Ел дәвамында төрле чыныктыру чараларын үткәреп бардык.

Жәйге спорт бәйрәмен һәм татар халкының милли бәйрәме сабантуй үткәругә бакчабызда ныклы эзерлек бара, традициягә әйләнгән әлеге бәйрәмнәрне балалар һәм олылар да һәрвакыт көтеп алалар.

Сәламәтлекне арттыру, хәрәкәтне үстерү, физик эзерлекне тәмин итү максатыннан балаларга хәрәкәтле уеннар өчен төрле атрибутлар, материаллар эзерләнде, эшләнде. Хәрәкәтле уен өчен “Городки” .”Бадминтон”, “Максатка ыргыт” уеннары, туплар бар. Физкультура шөгыйльләре өчен ком капчыкларын яңартып эшләдек. Балаларның төп хәрәкәтләрне үзләштерү күрсәткечләре чыгарылып, диагностик карта алып барылды. Балаларның физик күрсәткечләре һәр айда ата-аналар танышып барырылык итеп эшләп куелды. Һәр төркемдә чыныктыру сукмаклары эшләнеп куелды, ә участката дару үләннәре зонасы белән янәшә эшләнде. Үлән төнәтмәләре белән тамак чайкау, нокталы массаж, һәр иртәдә суган, сарымсак ашау, йодлы ипи, ”Микройодид” препараты куллану, “С” витаминлы ризыклар бирү, II нче иртәнге ашка жиләк-жимешләр, сөт ризыклары даими булу, менюда һәрвакыт итле, балык, яшелчә ризыкларын нормадагыча куллану, балаларның сәламәтлеге ныклы булуга нигез тудыра.

Бездә үткәрелә торган чыныктыру чаралары:

- сәламәтлек сукмагыннан йөрү;
- көндәлек рационга яшелчәләр, жиләк-жимешләр керту;
- тамак чайкату;
- сулыш гимнастикасы;
- жәй көне яланаяк йөрү, аякларны жылы комга тыгып утыру;
- үләнчәйләре эчү;
- нокталы массаж;
- һава, су, кояш ванналары;
- физкультура шөгыйльләре, иртәнге гимнастика;
- витаминнар.

Болар барысы да баланың физик үсешенә уңай йогынты ясы: хәрәкәт активлыгын үстерә, организмдагы матдәләр алмашын яхшырта, ару-талчыгуны бетерә

2013 елда бала көне күрсәткече түбәндәгечә: бала көне 23060 - 99%

Ата-аналар өчен “Сәламәтлек” һәм “Өти-әниләргә” стендларына балалар авырулары турында санбюльетеннәр чыгарыла: “Грипптан сакланабыз”, “Балаларны тукландыруда витаминнарның роле”, “Балаларда йогышлы авырулар”, “Яз һәм авитаминоз”, “Аю табаны”, “Градусник ниләр сөйли”, “Тамак бакасы”, “Отитлар”, “Холера”, “Энтеробиоз”, “Ревматизм – мәкерле чир”, Балаларның күзләрен саклайк” һ.б; төрле папкалар һәм ширмалар ясала: “Беренче медицина ярдәме күрсәтә бел”, “Сәламәт булыгыз”, “Яшел аптека”, “Балаларда йогышлы авырулар”, “Аяк астында шифа”, “Бишек”, “Саулыгым – байлыгым”, “Тәмле дә, файдалы да”, “Сәламәт булыым дисәң”, “Кешенең матурлыгы сәламәтлектә”, “Хәрәкәтгә – бәрәкәт” темасына стендлар ясалды.

Дөрәс туклану балаларның сәламәтлеген яхшыртуда мөһим роль уйный. **2013 елда бер балага туклану суммасы якынча 37 сум 90 тиен төшә.**

Күрсәткечләрдән күренгәнчә, быелгы уку елында күрсәткечләр яхшыра баруы күзәтелде, узган елгы күрсәткечләр белән чагыштырганда медицина тикшерүе нәтижәсендә, сәламәтлек төркеме күрсәткечләре үсә баруын күрсәтте. 2013 – 2014 уку елында Актаныш район үзек больница врачлары килеп балаларга манту куеп, сәламәтлекләренә медосмотр үткәрделәр, нәтижәләр түбәндәгечә булды:

БАЛАЛАРНЫҢ СӘЛАМӘТЛЕК ТӨРКЕМНӘРЕ ТҮБӘНДӘГЕЧӘ:

I	II	III	V
49	43	2 -	

укуелы дәвамында

2013- 2014 уку елында үткэрелгэн диагностика нәтижэләре буенча күрсәткечләр

ФИЗИК ТӘРБИЯ БИРҮДӘ БАЛАЛАРНЫҢ КҮРСӘТКЕЧЛӘРЕ:

нәтижә күрсәткечләрә	уку елы башы	уку елы азагы
ТҮБӘН	10 %	0 %
УРТАЧА	67 %	16 %
ЮГАРЫ	23 %	84 %

РУС ТЕЛЕНӘ ӨЙРӘТҮ БУЕНЧА ДИАГНОСТИКА КҮРСӘТКЕЧЛӘРЕ.

Нәтижә Күрсәткечләрә	уку елы башы	уку елы азагы
ТҮБӘН	47 %	0 %
УРТАЧА	33 %	48 %
ЮГАРЫ	20 %	52 %

Бакчабызда рус теле атналыгы уңаеннан план төзелде һәм шул план нигезендә эшчәнлек алып бардык. Шулай ук рус халкының көнкүреше сурәтлэнгән почмак булдырдык, шөгыльләрдә, режим моментларында балалар белән эшчәнлек алып барабыз. Рус телендә әкиятләр сәхнәләштерелә, русча жырлар, шигырьләр өйрәттек.

Атнаның һәр шимбә көнен рус теле көне итеп билгеләп, барлык бакча персоналлары да балалар белән рус телендә сөйләшә.

Математика эшчәнлегенә өйрәтү буенча диагностика күрсәткечләре

Нәтижә күрсәткече	уку елы башы	уку елы азагы
түбән	24 %	0%
уртача	52 %	18 %
югары	24 %	82 %

БАЛАЛАРНЫҢ СӘНГАТЬ ЭШЧӘНЛЕГЕ БУЕНЧА ДИАГНОСТИКА КҮРСӘТКЕЧЛӘРЕ:

Нәтижә Күрсәткечләре	уку елы башы	уку елы азагы
ТҮБӘН	26 %	0%
УРТАЧА	60 %	20 %
ЮГАРЫ	14 %	80 %

БАЛАЛАРНЫ АНА ТЕЛЕНӘ ӨЙРӘТҮ БУЕНЧА ДИАГНОСТИКА КҮРСӘТКЕЧЛӘРЕ.

Нәтижә Күрсәткечләре	уку елы башы	уку елы азагы
ТҮБӘН	18 %	0 %
УРТАЧА	60 %	22 %
ЮГАРЫ	22%	78 %

БАЛАЛАРГА ЭКОЛОГИК ТӘРБИЯ БИРҮ БУЕНЧА ДИАГНОСТИКА КҮРСӘТКЕЧЛӘРЕ.

Нәтижә Күрсәткечләре	уку елы башы	уку елы азагы
ТҮБӘН	15 %	0 %
УРТАЧА	70 %	17 %
ЮГАРЫ	15 %	83 %

БАЛАЛАРНЫҢ МУЗЫКА ЭШЧӘНЛЕГЕ БУЕНЧА ДИАГНОСТИКА КҮРСӘТКЕЧЛӘРЕ.

Нәтижә Күрсәткечләре	уку елы башы	уку елы азагы
ТҮБӘН	25 %	0 %
УРТАЧА	75 %	45 %
ЮГАРЫ	0 %	55 %

ДИАГНОСТИКА НӘТИҖӘЛӘРЕ БУЕНЧА ГОМУМИ КҮРСӘТКЕЧЛӘР:

Нәтижә Күрсәткечләре	уку елы башы	уку елы азагы
---------------------------------	-------------------------	--------------------------

ТҮБӨН	23,6 %	0 %
УРТАЧА	59,6 %	26,6 %
ЮГАРЫ	16,8 %	73,4 %

2013 - 2014 уку елында 18 бала укырга керэ.

Мәктәпкә эзерлек төркеме балалары белән үткәрелгән тест нәтижэләре буенча белем дәрәжэләре күрсәткече:

Иң югары балл	-	18 - 20 балл	-	12 бала	-	66%
Уртача балл	-	15 - 16 балл	-	3 бала	-	17%
Түбән балл	-	7 - 10 балл	-	3 бала	-	17%

Гомуми балл - 302

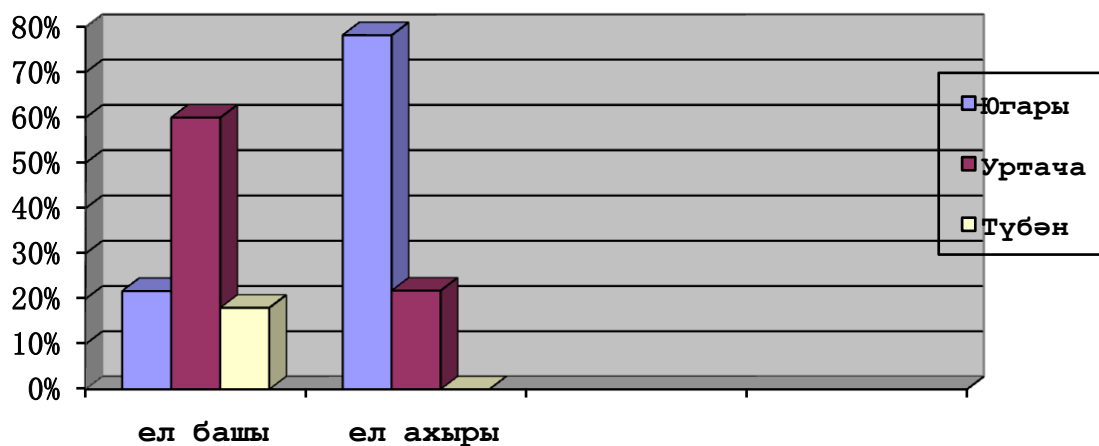
1 балага уртача балл- 16

өлгереш - 100%

сыйфат – 66%

Яңа Әлем балалар бакчасының 2013 – 2014 уку елында: математика, рус теле, физкультура, ИЗО бүлекләре, сөйләм үстерү, табигать белән таныштыру, музыка, экологик тәрбия эшчәнлекләре буенча чагыштырма **Аналитик** справка .

Сөйләм үстерү

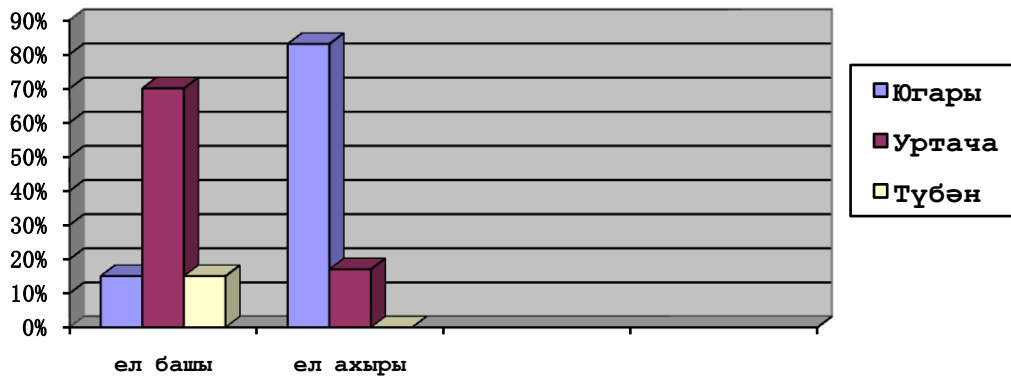

Балаларның жавапларында , фикерләүләрендә мөстәкыйльлек чагыла. Мәгънәле, аңлаешлы итеп сөйли белергә өйрәнәләр.

Табигать белән таныштыру.

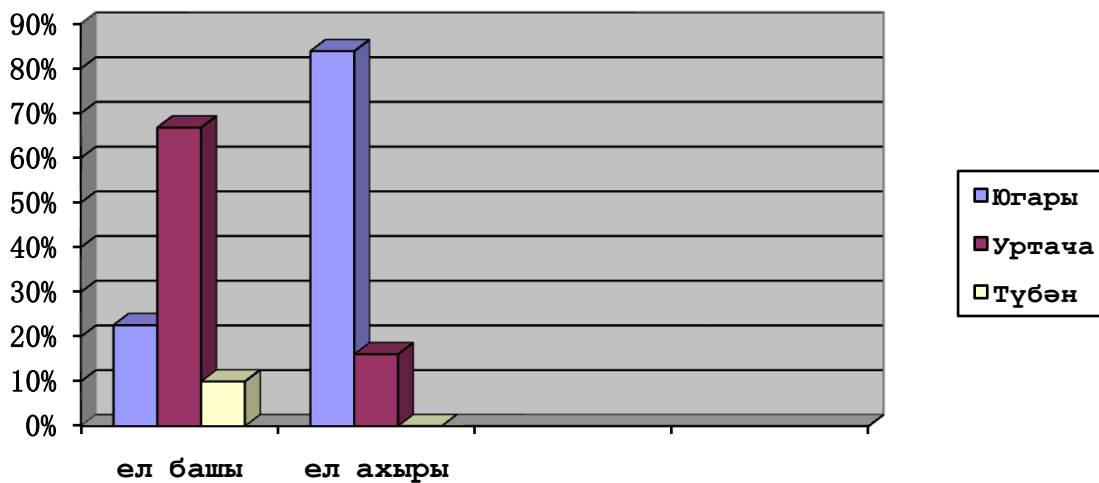
Экологик тәрбия.

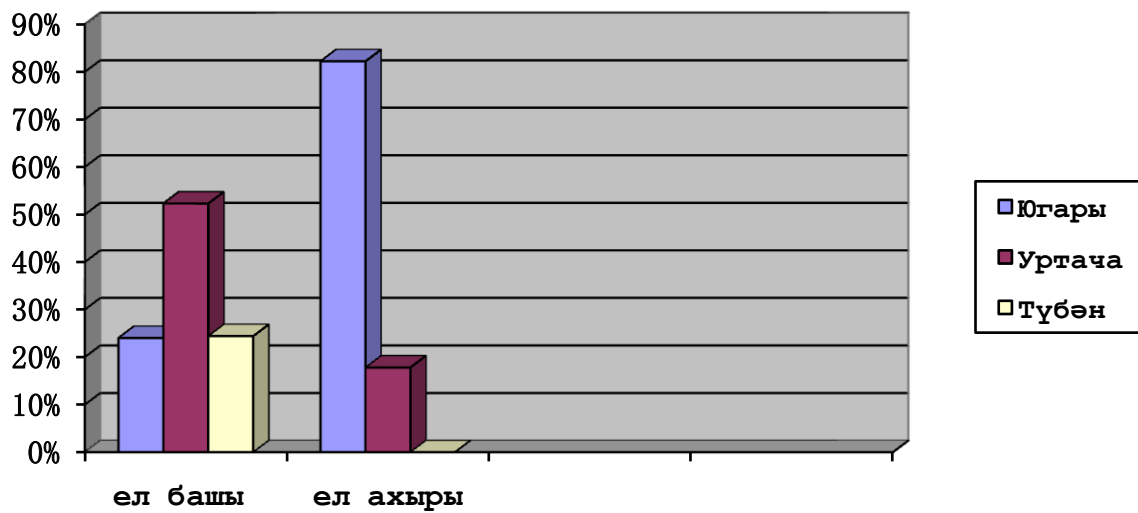
Үсеш дәрәжәләре арта бара. Балаларның тикшерү, тәжрибә үткәрү нигезендә экологик фикерләү сәләтләре үсә бара.

Физкультура.

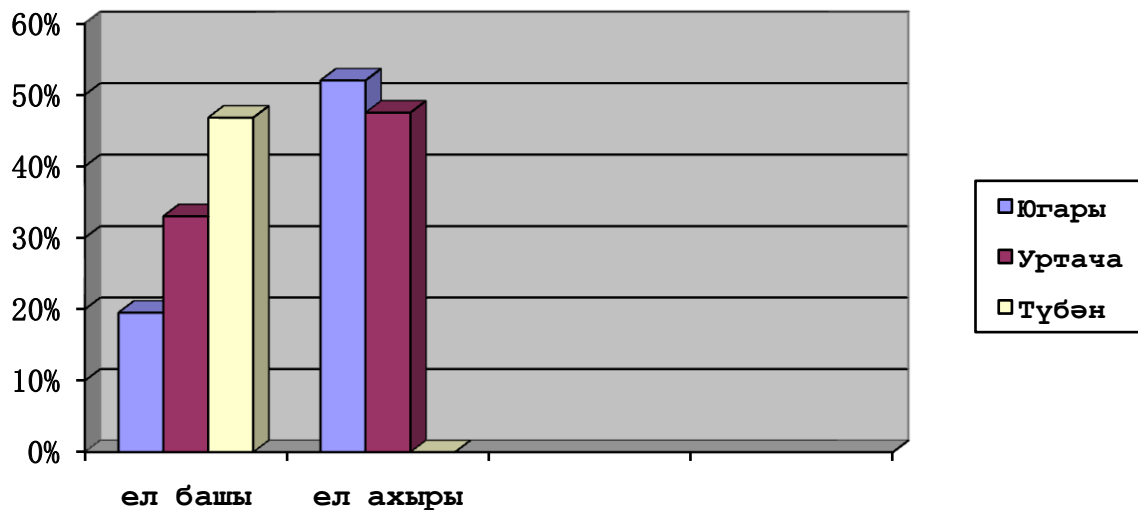
Үсеш дәрәжәләре арта. Бу инде балаларның физик күрсәткечләренә үсүгә бәйле.

ФЭМП.

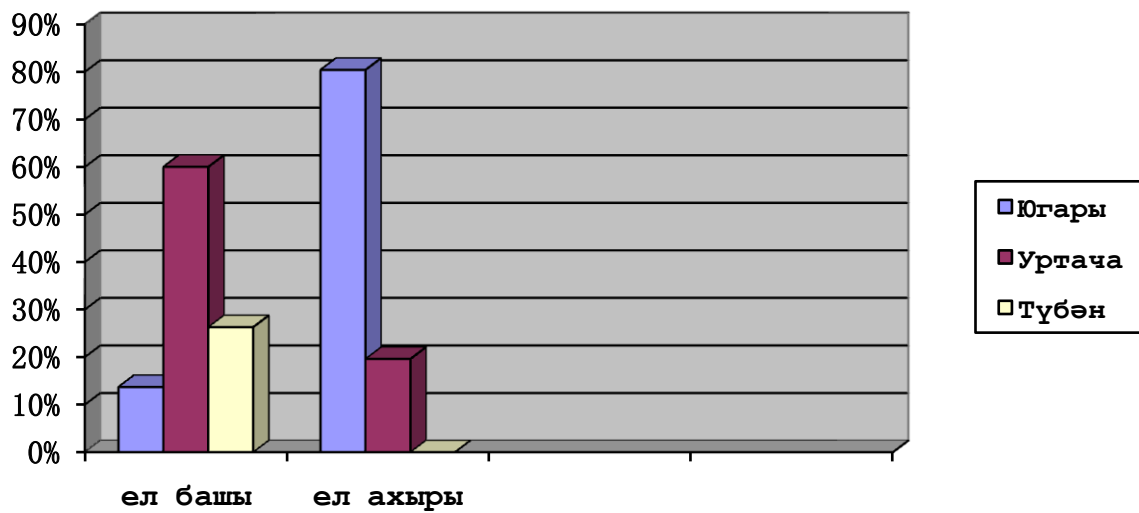
Үсеш дәрәжэләре арта бара.

Рус теле.

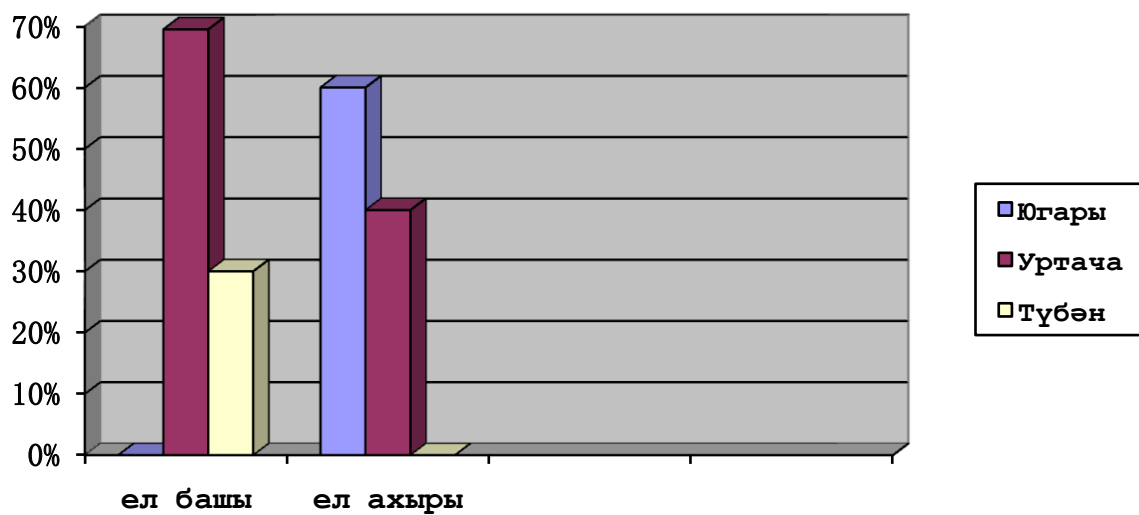
Саф татар жирлеге булу сәбәпле, балаларны өйрәтүнең күп өлеше балалар бакчасына туры килә. Гаиләдә рус телендә аралашкан бер генә бала бар.

ИЗО.

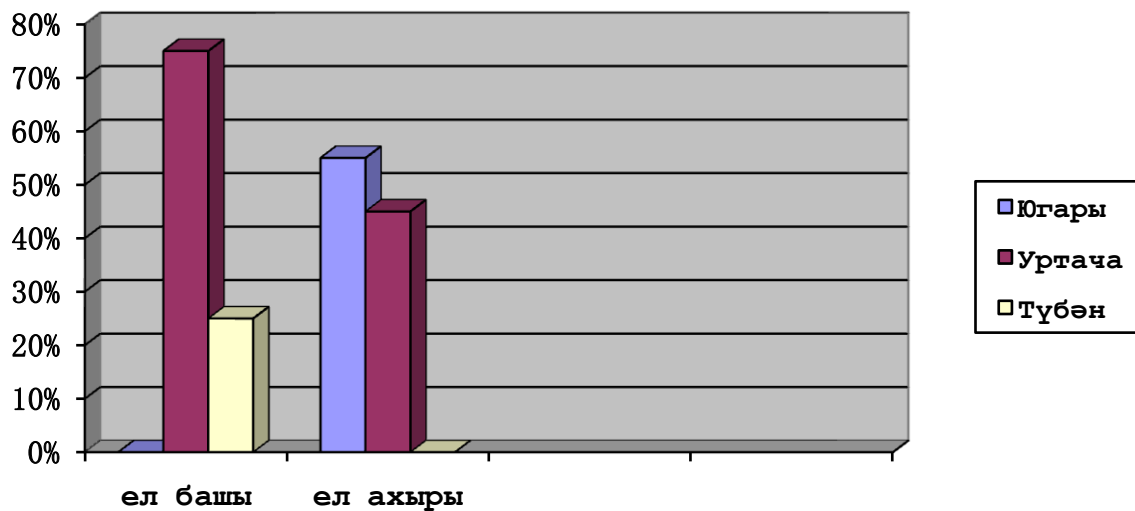

Төп сүрәтләү чараларын куллана беләләр. Үсеш дәрәжәләре үсә бара

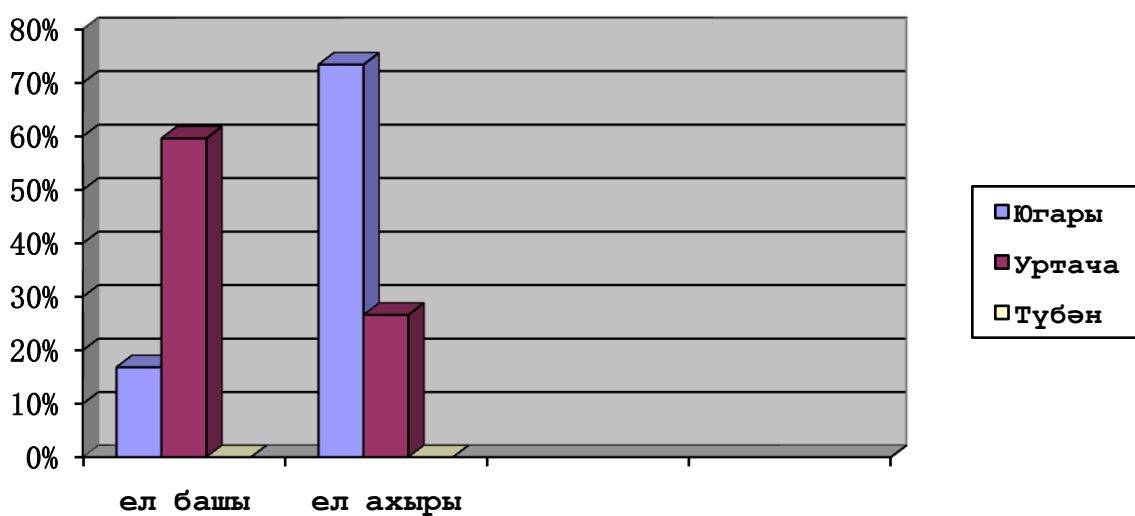
Бала һәм әйләнә-тирә дөнья.

Музыка эшчәнлегә

ДИАГНОСТИКА НЭТИЖЭЛӘРЕ БУЕНЧА ГОМУМИ КҮРСӘТКЕЧЛӘР:

Нәтижәләр:

2013-14уку елында Тәрбия һәм белем бирү программасы үтәлде.

Тәкъдимнәр:

Тәрбиячеләргә УМК материалларын эшчәнлекләрдә һәм режим моментларында тагын да активрак кулланырга, жиһазларның калган өлешләрен ломинироватж итеп, тышлап бетерергә

Материяль-техник база белән тәэмин ителеш.

1. Музыка һәм физкультура бүлмәсе;
2. Аудио һәм видео жиһазлар;
3. Юл йөрү кагыйдәләрен өйрәтү бүлмәсе;
4. Рус теле почмагы;
5. Экология почмагы;
6. Психик киеренкелекне йомшарту урыны;
7. Музей;
8. Шәфкать туташы бүлмәсе;
9. Методик бүлмә;
10. 4 төркем һәм 4 йокы бүлмәсе;
- 11.Культура – гигиена үстерү бүлмәләре;
- 12.Ашханә;
13. 4 уен мәйданчыгы;
14. Физкультура мәйданчыгы;
- 15.Яшелчә бакчасы;
- 16.Чәчәклек мәйданчыклары;
17. Яшелчә саклау базы;
- 18.Кер юу һәм жылылык бирү бүлмәләре;
- 19.

2013 -2014 еллар эчендә булган жиһазлар түбәндәгеләре белән тулыландырылды:

Музыка һәм физкультура залы стелаж, микрофоннар, аудиожиһазлар белән жиһазланган, балаларның хәрәкәтен үстерү өчен барлык шартлар тудырылып бүлмә кирәкле 50 төрдәге жиһазлар белән тулыландырылган.

юл йөрү кагыйдәләре бүлмәсе зур һәм йомшак материаллардан тегелгән машиналар, юл йөрү билгеләре төшерелгән киёмнәр; рус теленә өйрәтү бүлмәсе курчаклар, методик материаллар белән жиһазланган. Һәр төркем бүлмәсенә өстәл япмалары – 30 штук тегелде,

төрле конкурслар өчен балаларга 13 кызга 2 төрдә 26 итәк тектерелде. Санузелларда раковина краннары, 1 туалетка унитаз, спонсорлар ярдәме белән ясле һәм шәфкать туташы бүлмәләренә бойлерлар урнаштырылды, дорожка жәймәләр алынды. 2 якның төркем бүлмәләрендә люминесцент лампалар яңартылды. Тышкы 2 як һәм кухня биналарында барысы 4 агач ишек – тимер ишекләргә алыштырылды. Шулай ук мәгариф һәм фән министрлыгы тарафыннан бирелгән ноутбук, проектор, методик ярдәмлекләр, аудио һәм видео дисклар, тарату һәм күрсәтмә материаллар да балалар бакчасының материал-техник базасын ныгытуда зур ярдәм булдылар: быелгы уку елында өстәмә 3 ноутбук, 70 штук УМК материаллары кайтты.

Балалар бакчасы ике катлы бинага, авылның урта өлешендә, мәктәп һәм административ биналарга якин урнашкан. Газ белән, үзенең котельнаясы аша жылытыла; су кергән һәм канализация үткәрелгән. Балалар бакчасы интернет челтәренә тоташтырылган, үзенең сайты бар, ул ел әйләнәсенә яңартылып, тулыландырылып торыла. Төрле эшчәнлекләренә уздыру өчен тиешле теле-, аудио-, видеоаппаратуралар бар.

Кухня, прачка, склад аерым бинада урнашкан. Балалар бакчасы тимер һәм өлешчә агач койма белән уратып алынган. Балалар бакчасының 2 зданиесе дә пожар куркынычсызлыгы сигнализациясе белән тәмин ителгән, үз каравылчысы да бар.

Балаларга уйнау өчен һәр төркемгә уен участкалары, спорт мәйданчыгы аерым жиһазландырылган. Балаларны азык белән тәмин итәр өчен житәрлек күләмдә яшелчә һәм жиләк – жимеш үстерелә, тәҗрибә участкалары да булдырылган. Анда балалар үсемлекләр утыртып, үзләре тәрбияләп үстерәләр. Бакча тирәсендә шулай ук 35 төрле чәчәк үстерелә, бакчаны гына түгел, бөтен авылны бизәп тора. Быелгысы елда үзбездә үстергән чәчәкләрдән тыш чәчәкләргә тагын бер зур үзгәреш кертелде: авыл советы спонсорлыгы белән 39 төп роза чәчәге, 13 төп яран гөлләр утыртылды. Хәзерге вакытта аларны тәрбияләп үстерү эшләре алып барыла. Зур ярдәм өчен Авыл советы рәисе Анварова Дилбәр Миркасыым кызына рәхмәтләр безне житкерәбез.

Балаларга белем һәм тәрбия бирү өчен төркем һәм йокы бүлмәләрендә аларның яш һәм шәкси үзенчәлекләрен искә алып мәгариф һәм фән министрлығы тарафыннан 16 штук 3 яруслы кровать, 25 штук 2 урынлык өстәл, 50 урындык, 54 УМК жиһазлары (алар эчендә 3 ноутбук – һәр төркемдә берәү) кайтартылды.

Рус теле, грамотага өйрәтү эшчәнлекләре өчен ата-аналар ярдәме белән һәр балага эш дәфтәрләре китертелде. Алар белән ел дәвамында эшчәнлекләр алып барылды, ачык ишекләр вакытында әлеге эшләр яктырылды. Төрле юнәлешләрдә уен эшчәнлеген оештыру өчен уен почмаклары жиһазландырылган, шөгылләрне күп төрле алымнар кулланып үткәрерлек итеп кирәкле материаллар тупланган. Ата-аналар үз теләкләрен белдереп уен өчен жиһазлар кайтартылар, һәр төркем бүлмәсе дә тулыландырылды, баатылды.

Ел дэвамында 3 тапкыр Яр Чаллы курчак театры чакырылды. Балалар аларның эшчәнлегеннән канәгать калды.

Һәр төркем бүлмәсендә магнитофон, ноутбук, методик бүлмәдә компьютер, музыка залында телевизор, мини кинотеатр, музыкаль үзәк, проректор, микрофоннар булдырылган. Балалар белем һәм тәрбия бирү эшендә бу жиһазлар уңышлы кулланыла.

Юл йөрү, рус телепочмагы, эстетик зэвык тәрбияләү урыннарында тиешле белем – тәрбия алу өчен мөмкинлекләр булдырылган: күрсәтмәлелек, зур күләмле уенчылар, дидактик уеннар, схемалар, жиһазлар, юл билгеләрен өйрәтү өчен треножорлар, магнитлы билгеләр, транспортлар, велосипедлар, хәрәкәтне үстерү өчен макет өстәл, курчаклар, альбомнар, ширмалар һ.б. булдырылган.

Бигрәк тә юл кагыйдәләренә өйрәтү буенча балаларга күп игътибар бирелә. Юл йөрү почмагында һәм участка балаларны дәрәс йөрергә өйрәтүдән тыш, ата-аналарга һәм ЮХИДИ хезмәткәрләренә ачык чаралар еш үткәрелә, балаларның белемнәре тагын да ныгытылып тора. Бу елдагы уку елында “Яшел Ут” конкурсында катнашып балалар бакчасы тәрбиячесе Султанова Л.Х. 3 урынга һәм ЮХИДИның истәлекле призына да ия була.

Экология зонасына ата – аналар ярдәмендә кечкенә коймалар белән әйләндереп алып чишмә, күл бар, программа буенча гөлләр үстерелә, “Дару үләннәре”, “ Безнең басуларда игелә” стендлары куелган.

Психик киренкелекне йомшарту урынында зур фонтан ясалган. Балаларга киренкелекне чыгару өчен челтерәп аккан чишмә тавышын тыңлап утырырга йомшак утыргычлар булдырылган, гөлләр үстерелә.

Халкыбызның борыңгыдан ук кулланылган эш коралларын, көндәлек кулланышта булган жиһазларны, һөнәрчеләрнең кул эшләрен үз эченә алган мини музейбыз бар. Аның ярдәмендә балаларга татар халкының яшәеше өйрәтелә.

Өстәмә белем бирү чаралары, аларны оештыру, конкурсларда катнашу

Бакчада ел дәвамында түбәндәге түгәрәкләр эшләп килде:

1. “Кечкенә артистлар” – житәкчесе Исламова З.З.
2. “Оригами” – житәкчесе Ф.Ө.Закирова
3. “Серле кәгазь” – житәкчесе Р.Х.Әгъләмова.
4. “Чигүле читекләр” – житәкчесе Л.Ф.Шарипова
5. “Тылсымлы кашыклар” – житәкчесе А.Ф.Фаррахова

Тәрбиячеләр түгәрәкне перспектив план нигезендә үткәрделәр. Түгәрәкләргә балалар теләп катнаштылар, өйрәнелгәннәр ата-аналарга, бакчаның бүтән төркем балаларына тәкъдим ителде.

Бакчада сәләтле балалар белән эш оештырылды: балалар белән түгәрәк эшләре, театр куюлар оештырылды, рәсем, шигырь һ.б конкурсларга әзерлек эшләре алып барылды.

“Йолдызлык – 2014” конкурсында бакча балалары бик актив катнаштылар: авыл мәдәният йортында барлыгы 50 бала, район мәдәният йортында йомгаклау концертында 26 бала чыгыш ясады. Нәтижәләр: бию коллективы арасында 3 урынга лаек булдылар, диплом һәм бүләк белән, авыл балалар бакчалары арасында гомуми 2 урын һәм бүләк белән бүләкләнде. Болар барысы да тәрбияче Аглямова Р.Х., Закирова Ф.Ө. һәм музыка житәкчеләре Шәрипова Ленара, Фәррахова Айзәрә, ата-аналарның тырыш хезмәт нәтижәсе.

Башка конкурсларда катнашу

Ел дэвамында бакча, район, интернет челтэре аша республика күләмендә уздырылган төрле конкурсларда катнашып призлы урыннар да яуланды. Әлеге эшчәнлекләр таблицада күренә:

Үткәрелгән вақыты	Нинди конкурс, кайдаүткәрелде	Конкурс исеме	Номинацияләре	Нәтижәсе
2013, август	Бөтенроссияижади конкурсы	“Талантоха – педагогам и родителем”	“Сценарии детских праздников и мероприятий” номинациясендә тәрбиячеләр Ф.Ө.Закирова һәм И.Ф. Нуриманова – “Костюм” номинациясендә Сарварова А.А.,Лутфуллина З.Р.-Султанова Л.Х.- тәрбияче -	Дипломантлар дипломант
2013, сентябрь	Бөтенроссия балалар бэйрәмнәре конкурсы	“Чудеса для Деда Мороза – 2013”	“Чыршыкай” сценарие белән тәрбиячеләр Ф.Ө. Закирова, И.Ф. Нуриманова, З.З. Исламова	Участие
2013, октябрь	Бөтенроссия дистанцион марафонында, “Весенняя капель” ижади конкурсы	Уникум “По страницам любимых сказок”, “Экологическая азбука”	“Эти забавные зверюшки” III Бөтенроссия фотоконкурсунда балалар белән катнашып, тәрбиячеләр Ф.Ө. Закирова, И.Ф. Нуриманова	Рәхмәт белдерелде
04.01.2014	Районкүләм	“Зимняя спартакиада работников образования”	- Дартс - Аркан тарту - Өстәл теннисы	2 урын 2 урын 3 урын
21.02.2014	Районкүләм	“Йолдызлык – 2014”	- “Халык биоләре” - “Хореография-эстрада биоләре” - Гомуми авыл балалар бакчалары арасында	Диплом 3 урын 2 урын

1.03.2014	Районкүләм	“Зелёный огонёк-2014”	-“Лучший воспитатель ДОУ по обучению детей ПДД и пропаганде БДД среди родителей Султанова Л.Х.	3 урын
18.02.14	Районкүләм	“Актанышский сувенир”	Педагог Аглямова Ф.Н. Педагог Закирова Ф.У. Пед.-гНуриманова И.Ф. Педагог Султанова Л.Х. Педагог Аглямова Р.Х.	Участие Участие Участие Участие
18 Март, 2014	Районкүләм	“Мир игрушек”	-“Куклы” Закирова Ф.У “Игрушки” Аглямова Ф. “Игрушки-зверюшки” Нуриманова И.Ф. “Куклы” Султанова Л.Х “Куклы” Исламова З.З.	2 урын Участие Участие Участие Участие
05.03.2014	Районкүләм	“Воспитатель года Республики Татарстан-2014”	Педагог Закирова Ф.У.	Участие
26.03.2014	Районкүләм	“Кызыклы математика”	-“Төгәллек һәм нәтижәлелек” Аглямова Ф.Н. Педагог Аглямова Р.Х.	Жинүче Участие
Март, 2014	III Всероссийский конкурс	“Мир, в котором я живу!”	“Мои поделки” - Нуриманова И.Ф. “Мои поделки” - Султанова Л.Х.	Диплом участника Диплом участника
	Районкүләм	“Спортакиада” (Авыл советы жирлеге өчен)	Аглямова Ф.Н., Ильясова Р.Р.	Участие
29.03.2014	Районкүләм	“Смотр концерты”	Күмәк халык биоләре: Мари, Мордва, Закарпат белән: Ильясова Р.Р. Мансурова Л.Д. Габидуллина Ж.Ф. Фатихова Г.М.	Авыл советыннан справка – 3 урын өчен
28.03.2014	Учреждениедә	Смотр-конкурс на лучший уголок природы в Доу	“Лучший уголок природы в Доу”: Закирова Ф.У. һәм Аглямова Р.Х. Султанова Л.Х.	1 урын 2 урын

			Нуриманова И.Ф.	2 урын
1.04.2014	Районкүләм	Смотр-конкурс на лучший уголок природы в Доу	Закиррова Ф.Ө. Аглямова Р.Х.	Участие
16.04.2014	Районкүләм	“Мини-мисс Актаныш 2014”	-	Диплом участника, приз
Апрель, 2014	Районкүләм	“Новая жизнь традиционных ремесл”	«Бисероплетение»: Исламова З.З. Аглямова Ф.Н. Мирзасалихова Л.В. Султанова Л.Х. Аглямова Р.Х. Закирова Ф.У. Нуриманова И.Ф. Общий коллектив	1 урын 2 урын 2 урын 3 урын Участие Участие Участие Участие
Май, 2014	Районкүләм	“Радуга родного края”	Общий коллектив	Диплом - Лауреат 1- ой степени

Мәктәп белән элемтә

Шулай ук ел башында мәктәп белән элемтә планы төзелеп, мәктәп директоры тарафыннан расланып, ел дәвамында элемтә алып барылды. Зарипова Фәйрүзә Нәкиевнаның 1 класста Әлифба бәйрәмендә булдык, эшчәнлеккә анализ ясадык, алга таба эшнәң нинди алымнарын кулланганда белем һәм тәрбия бирү эшенәң нәтижәле булсаң күзалладык. Баян түгәрәгенә йөрүче балалар түгәрәк житәкчесе Флүн абыйлары белән балалар бакчасына кереп баянга өйрәнү серләре белән таныштырдылар. Балалар белән белем көнәнән башланып киткән бәйләнеш ел дәвамында сузылды: мәктәпнәң китапханәсенә, ашханәгә, музыкаль залларга экскурсияләргә бардылар, башлангыч класс балалары театры күрсәттеләр, башлангыч класс укытучылары бакчада шөгылләр карады: мәктәпкә эзерлек төркемендә “Тапкырлар иленә сәяхәт” темасына тәрбияче Аглямова Р.Х. математика эшчәнлегә, “Грамматик сабантуй” темасына грамотага эзерлек эшчәнлекләре. Укыту – тәрбия эшләре буенча урынбасар Р.Н.Фәйзрахманова, башлангыч класс укытучысы Фирая Сарварова, тәрбия эшләре буенча урынбасар Гөлшат Хәмидуллиналар эшчәнлекләргә анализ ясап, алга таба ниндирәк юнәлешләрдә эш алып барырга кирәгенә басып ясап, балалар бакчасының педколлективы белән әңгәмә кордылар. Мәктәп белән бакча арасында тыгыз элемтә булдыру – балаларга белем һәм тәрбия бирүдәгә туган авырлыкларны жиңел чишәргә ярдәм итә.

Ата – аналар белән эш

Балалары бакчада тәрбияләнүче гаиләләренәң - 25 гаилә күп балалы гаилә, тулы булмаган гаилә-4, этидән аерым яшиләр, әниләре тәрбияли.

26 бала ата-аналар түләвенәң 50% ташламасыннан файдалана. Бакча хезмәткәрләре ата-аналар белән һәрвакыт элемтәдә тора. Ел дәвамында 3 гомуми, 16 группа жыелышлары уздырдык. Һәрдаим бәйрәмнәргә чакырып, бергәләп бәйрәмнәр, ачык ишекләр көннәре үткәрдек. Ата-аналар өчен «Сабыйга», «Сәламәтлек», «Бездә бәйрәм», «И, гүзәл туган ягым» стендлары ел дәвамында яңартылып торылды. «Юлда йөри беләбезме?», «Борыңгы Казан», «Тиздән – мәктәпкә!», «Тукай безнәң йөрәкләрдә», «Бөек Жинүгә 69 ел!» темаларына папка ширмалар ясадык. Әңгәмә, консультацияләр үткәрдек. Балаларга хезмәт күнекмәләре бирү өчен ата-аналардан эш кораллары ясатып алдык.

«Үз балаңны беләсеңме?», «Мәктәп тормышы» темаларына ата-аналардан анкеталар тутыртып алып гомуми нәтижәләр ясадык, кроссвордлар чиштердек. Ата-аналардан алынган анкета нәтижәләре - 98% уңай. Ата-аналар тарафыннан бакча эшчәнлегә уңай бәяләнде. Май аенда мәктәпкә эзерлек төркеме балаларының ата-аналары белән йомгаклау жыелышы үткәрелде, балаларның тест нәтижәләре, характеристика белән таныштырдык, киңәшләр бирдек.

Ел дәвамында бакчада еллык план нигезендә, программа буенча һәм үзебезнең бакчаның традициясе нигезендә төрле бәйрәмнәр, шигырь, жыр, спорт конкурслары уздырып килдек. “Белем көне”, “Жәйге спорт бәйрәме”, “Чәчәк бәйрәме”, “Өлкәннәр көне”, “Сөмбелә”, “Аналар көне”, “Каз өмәсе”, “Яңа ел”, авыл халкы өчен клубта искечә Яңа ел бәйрәме, “Кышкы спорт бәйрәме”, “Этиләр бәйрәме”. “Гаилә бәйрәме”, “8март - эниләр бәйрәме”, “Нәүрүз килә”, “И туган тел- бөек тел”-Г.Тукай кичәсе, “Кошлар көне”, “Карга боткасы”, “69 ел-Жиңү”- Жиңү бәйрәме, “Саубул бакча” мәктәпкә озату бәйрәме, 1июнь балаларны яклау көненә “ Бәхетле балачак- спорт бәйрәме”, “Сабантуй” бәйрәмнәрен раслатылган, һәр балага бәйрәм хисе тудырырлык, үзе теләп катнашырлык, программалар белән, балаларның сәләтләрен ачу, аны үстерү максатын тормышка ашыру өчен эшләдек.

Жәмәгатьчелек белән эш

Ел дәвамында балалар белән авыл мәдәния йортында үткән “Өлкәннәр көне”, “Искечә Яңа ел”, “8 март”, “Йолдыздык – 2014”. Район мәдәният йортында 2 тапкыр “Йолдызлык-2014” бәйгесендә катнаштык. Район телевидениесы аша “23 февраль - этиләр бәйрәме”, “Кошлар көне” бәйрәмнәре, белән чыгышлар ясалды, справкалар алып теркәлдә. Китапханәчегә атна саен бакчадагы яңалыклар бирелеп, үз чыгышында алар белән ул радио аша таныштырып барды. Бу эштә тәрбияче Р.Х.Әгъләмованың тырышлыгы зур булды. Авыл музеена, кишет, библиотека, мәктәп, пункт, урманнарга экскурсияләр оештырылды. Мондый урыннарда балалар бик теләп катнаша.

Бөек жиңүнең 69 еллыгына багышлап 8 май көнне авылдагы һәйкәл каршында чыгыш ясадык .

Хәзерге көндә балалар бакчасы чыгарылыш кичәсенә, сабантуй һәм 1 июнь – балаларны яклау көнен уздырырга эзерләнгән. Киләчәктә дә балаларга белем һәм тәрбия бирүне сыйфатлы итеп башкарырга кирәк дигән теләктә калабыз.

2014– 2015 уку елына бурычлар:

1. Бакчада балаларга тәрбия һәм белем бирү өчен оптималь шартлар тудыру өстендә эшләү, эш шартларын яхшырту.

Яңа уку елы башында беренче семинарда тәрбияче, бала һәм ата-аналар арасындагы бәйләнешләрне арттыруның яңача алымнарын куллану турында сөйләшү;

Документлар тудыру, аларның торышына игътибарны арттыру;

2. Балалар бакчасында заманча укыту – тәрбияви тирәлекне яңа мультимедийный технологийләрне киң куллану ярдәмендә тормышка ашыру.

➤ Бакчадагы медиатеканы тулыландыруны дәвам итү;

➤ Бакчаның сайт эшчәнлеген яхшырту.

3. Бала тәрбияләүдә гаиләнең ролен арттыру эшен дәвам итү һәм ата-аналарны укыту-тәрбия эшчәнлегенә ныграк тарту.

➤ Ата-аналар өчен материаллар туплап, аларны бакча сайтына урнаштыру:

1. [Бала тормышында гаиләнең әһәмияте.](#)

2. [Бала тормышында ата-ана роле.](#)

3. [Ата абруе.](#)

4. [Эчкече ата-ананың балага йогынтысы.](#)

➤ Балаларның сәламәтлекләрен саклау һәм ныгыту өчен шартлар тудыру .

